

Thema:	Milieu (§ 15 punten)
Algemeen De themakaart milieu (nr. 13) bevat een verzameling van 9 maatregelen die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving en duurzaamheid. Deze themakaart is alleen van toepassing, indien bij het bepalen van de richting, gekozen wordt voor scenario 3. Het gewicht hiervan is 15 punten. Op de kaart was een onjuist gewicht vermeld, te weten 8. Sommige maatregelen gaan over afval (1, 6 en 7). De kosten voor afval zijn 100% kostendekkend via de afvalstoffenheffing. Als we kosten voor verlagen of voor het wegbrengen van afval meer vragen dan gaat de afvalstoffenheffing omlaag. Om toch extra inkomsten te krijgen zonder de woonlasten te laten stijgen moet de OZB voor een gelijk bedrag omhoog. De OZB gaat echter over de WOZ-waarde waardoor er een verschuiving van lasten plaats vindt. Voor inwoners met een lage WOZ-waarde is dit een voordeel, voor inwoners met een hoge WOZ-waarde geeft dit een nadeel.	
Onderliggende maatregelen	
1. We verhogen het tarief voor de milieustraat met € 0,45 per 10 kilo.	
Algemeen Betaald afval bij de milieustraat kost nu € 0,86 per 10 kilo. We verhogen dit bedrag met € 0,45. Dit leidt er in eerste instantie toe dat de afvalstoffenheffing voor alle inwoners daalt. Door deze daling te compenseren met een verhoging van de OZB leidt dit tot extra inkomsten voor de gemeente.	
Voordelen De vervuiler betaalt.	Nadelen - Ingewikkeld door verschuiving naar OZB die leidt tot een herverdeling van lasten. - Risico op meer dumpingen in de openbare ruimte. Effect: meer handhaving vertaalt zich naar meer kosten. - Dumpingen kan leiden tot ongedierte.
2. We stoppen het budget voor ongediertebestrijding.	
Algemeen De gemeente heeft een budget om snel in te kunnen grijpen als er overlast is door ongedierte. De maatregel houdt in dat dit budget komt te vervallen.	
Voordelen	Nadelen - Financieel voordeel is verwaarloosbaar. - Risico volksgezondheid. - Zie bullet 3 nadelen verhogen tarief. - Wordt niet voldaan aan de wettelijke taak. - Meer MOR meldingen.

3. We stoppen met de subsidie voor De Groene Belevenis.

Algemeen

Jaarlijks ontvangt Stichting De Groene Belevenis (DGB) subsidie van de gemeente. DGB is een zelfstandige organisatie en in 2015 opgericht met als doel het bevorderen van een duurzame ontwikkeling in de gemeente Leusden. Kinderen en volwassenen worden van jongs af aan te gestimuleerd om duurzaam om te gaan met hun eigen natuurlijke leefomgeving en zelf een actieve bijdrage te leveren op het gebied van duurzaamheid. DGB zet hiervoor verschillende instrumenten in, zoals educatie, communicatie, participatie. Er wordt jaarlijks subsidie aan DGB verstrekt voor het volgende pakket aan basistaken:

1. Duurzaamheidseducatie aan scholen;
2. Onderhouden van de Struintuin;
3. Onderhouden van het vrijwilligersnetwerk;
4. Ondersteunen duurzame initiatieven in de samenleving

DGB heeft vaste kosten voor personeel, huisvesting, communicatie etc. De subsidie vormt de basis voor de vaste kosten die vallen binnen het basispakket en is noodzakelijk voor het voortbestaan van de Stichting. Daarnaast verwerft DGB aanvullende inkomsten via projecten, fundraising etc.

De maatregel houdt in dat de subsidierelatie wordt beëindigd. Het verminderen van de subsidie zou inhouden dat de kaasschaafmethode wordt toegepast.

Voordelen

- We besparen de subsidie en de ambtelijke inzet voor de subsidie (maar andere kosten nemen toe, zie bij nadelen, meer professionele inzet bij energietransitie, zwerfafval, klimaatadaptatie).

Nadelen

- Stichting De Groene Belevens houdt op te bestaan als de subsidie geheel of grotendeels wordt beëindigd.
- Er vindt geen duurzaamheidseducatie meer plaats op de scholen en de scholen worden niet meer ondersteund. Kinderen krijgen geen lessen meer over natuur, duurzaamheid en techniek (handelingsperspectief).
- Het lokale duurzaamheidsnetwerk krimpt enorm in en wordt los zand. DGB werkt samen met veel organisaties, zoals Voila, bibliotheek, Leusden Fit, COOL, DEEL, Vlindertuin, Voedselbos.
- Er zijn veel minder vrijwilligers bezig met duurzaamheid, dit heeft gevolgen voor de sociale cohesie en welzijn in Leusden.
- De struintuin wordt niet meer onderhouden en / of gesloten. De tuin kan niet meer worden gebruikt voor activiteiten, zoals De Buitenschool.
- Er worden geen duurzame initiatieven meer ondersteund in de samenleving en er zijn minder duurzame initiatieven.
- Er is geen uitvoerder meer voor het Leusdense duurzaamheidsbeleid. De missie Samenleving Voorop wordt onderuitgehaald, doordat DGB verdwijnt en er geen organisatie meer is die vrijwilligers faciliteert.
- Voor de energietransitie kan geen gebruik meer worden gemaakt van vrijwilligers (energiegidsen), maar moeten professionele krachten worden ingezet. Het Energieloket moet een andere plek krijgen binnen Leusden.
- DGB kan geen rol meer hebben in de wijkaanpak energie, ook dit betekent dat de gemeente meer professionele inzet moet plegen. Buurtteams komen niet of moeilijker van de grond (zie ook thema Duurzaamheid, wijkaanpak energie).
- Voor zwerfafval moet de gemeente meer inzet plegen, want Opgeruimd Leusden (met haar vrijwilligers) houdt op te bestaan.
- Voor klimaatadaptatie / Groen Leusden kan ook geen gebruik meer worden gemaakt van het groene (vrijwilligers)netwerk van DGB.
- Weerstand bij inwoners en organisaties. Imagoschade voor de gemeente.

4. We stoppen met Duurzaam Doen Leusden en MVO.

Algemeen

Duurzaam Doen Leusden (voorheen de Duurzaamheidsagenda) richt zicht op bewustwording en aanzetten tot duurzaam handelen en gaat vooral over thema's zoals lokaal voedsel, klimaatadaptatie, circulaire economie. Afgelopen jaren zijn er activiteiten uitgevoerd, zoals Duurzaam Doen oktober, verbeteren zichtbaarheid duurzame initiatieven, project Lekker Lokaal Leusden, bijdrage aan het Groenloket, GFT-project, Fair Kleding, netwerkbijeenkomst, fijn stof metingen. De maatregel houdt in dat het budget voor Duurzaam Doen Leusden wordt wegbezuinigd. Daarnaast worden het werkbudget milieu en voor maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) beëindigd.

Voordelen

- We besparen het budget en de ambtelijke inzet deels.

Nadelen

- Duurzaam Doen Leusden wordt beëindigd. Hetgeen afgelopen jaren is opgebouwd met partijen in de samenleving, stopt.
- Er worden geen duurzame initiatieven meer ondersteund in Leusden en er zijn minder initiatieven.
- Er is geen werkbudget milieu meer voor kleine milieuonderzoeken, opruimwerkzaamheden, contributies etc. Een deel hiervan is verplicht voor de gemeente. Er zal vaker incidenteel budget worden gevraagd via collegevoorstellen.
- Er is geen budget meer voor MVO. De gemeente geeft geen invulling aan MVO.

5. We verlagen het onderhoud van het openbaar groen.

Algemeen

Er wordt minder gemaaid, geveegd en onderhoud gepleegd aan de plantsoenen.

N.B. Er is een keuze gemaakt door de raad van 3 oktober 2024 om het groenonderhoud anders te gaan organiseren, te weten een deel inbesteden en uitbesteden.

Voordelen

- Minder directe kosten, maar indirecte kosten nemen toe (zie nadelen).

Nadelen

- Verdere afbraak van groenareaal.
- Meer MOR-meldingen/ klachten.
- Meer risico op aansprakelijkheidsstellingen.
- Hogere kosten over rioolonderhoud.

6. We verwijderen de groendepots in de wijken.

Algemeen

In alle wijken staan depots waar inwoners tuinafval kunnen achterlaten. Deze verdwijnen.

Dit leidt er in eerste instantie toe dat de afvalstoffenheffing voor alle inwoners daalt. Door deze daling te compenseren met een verhoging van de OZB leidt dit tot extra inkomsten voor de gemeente.

N.B. Het financieel effect van deze maatregel is lastig te duiden, want er zijn naast kostenbesparingen ook investeringen nodig.

Voordelen

- Voorkomen illegale dumpingen door bedrijven.
- Meer ruimte voor voorzieningen uitbreiding stroomnet.

Nadelen

- Weerstand inwoners.
- Uitbreiding brengvoorziening milieustraat nodig.
- Vervanging huis aan huis gft-containers (van 140- >240 ltr).
- Risico op toename illegale dumpingen inwoners in openbaar groen.
- Negatief effect op inzameling resultaten (Duurzaam).
- Terugkeer bladkorven.

7. We verwijderen de openbare vuilnisbakken in de wijken.

Algemeen

De afvalbakken die nu in alle wijken staan worden weggehaald.

Dit leidt er in eerste instantie toe dat de afvalstoffenheffing voor alle inwoners daalt. Door deze daling te compenseren met een verhoging van de OZB leidt dit tot extra inkomsten voor de gemeente.

Voordelen

- Inwoners moeten afval mee naar huis nemen.
- Voorkomen illegale dumpingen door inwoners en bedrijven in en rond de vuilnisbakken.

Nadelen

- Meer zwerfvuil en dumpingen in de openbare ruimte (verplaatsing van afval).
- Weerstand bij inwoners.

8. We verwijderen een aantal wandel- en fietsbruggen.

Algemeen

In Leusden is er veel water. Daardoor zijn er ook veel (houten) bruggen. Door een deel van deze bruggen te verwijderen hoeft er minder geld te worden uitgegeven aan onderhoud en vervanging.

N.B. De focus zou moeten liggen op bruggen die niet (meer) functioneel zijn.

Voordelen

- Minder onderhoudskosten.

Nadelen

- Eenmalig kost het budget om de bruggen te verwijderen en herinrichting openbare ruimte.

9. We stoppen de subsidie voor de dierenbescherming.

Algemeen

De stichting dieren ambulance Amersfoort en de stichting dierenbeschermingscentrum ontvangen een subsidie van de gemeente op grond van artikel 5:8 lid 3 van het Burgerlijk Wetboek. De gemeente dient te zorgen voor het bewaren van binnen de gemeente Leusden gevonden levende en dode gezelschapsdieren gedurende een termijn van veertien dagen

Voordelen

- We besparen het budget en de ambtelijke inzet van de samenwerking.

Nadelen

- We kunnen niet meer voldoen aan onze wettelijke verplichting van artikel 5:8 voor de opvang van levende en dode gevonden gezelschapsdieren.